

ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Звернення депутатів Херсонської міської ради

В Україні продовжується процес передачі повноважень із центру на місця. Реформа децентралізації відкриває для нас із вами нові можливості вирішувати більшість проблем місцевого значення без втручання влади району, області або чиновників із Києва.

Вперше за роки незалежності громади отримали реальні повноваження й ресурси, які раніше центральна влада зосереджувала в Києві, розподіляючи в ручному режимі й ділячи регіони України на «правильні» та «не правильні». Усе це в минулому, як і ті часи, коли потрібно було ходити по кабінетах чиновників із протягнутою рукою і випрошувати фінансування на найнеобхідніше.

Нинішня влада взяла на себе відповідальність і втілила в життя другий етап реформи децентралізації. Тепер в Україні функціонує 1469 громад, які є рушіями змін на місцях. Але для остаточного успіху реформи та втілення в життя масштабних, сміливих проєктів, місцеві бюджети потребують стабільних, додаткових джерел надходжень.

Ми, депутати Херсонської міської ради впевнені, що наповнити місцеві бюджети додатковими ресурсами можна за рахунок:

- Прозорого адміністрування акцизу;
- Справедливого розподілу ПДФО в громади, де підприємства фактично ведуть свою діяльність, а не просто зареєстровані;
- Залучення до бюджетів громад коштів від приватизації, зокрема частини від продажу об'єктів державної власності, які розташовані на території громад;
- Передачі місцевим радам повноважень з адміністрування податку на нерухомість.

Тому звертаємося до Верховної Ради України із проханням забезпечити законодавчі зміни, які дозволять створити додаткові джерела наповнення місцевих бюджетів.

Ми переконані, що закінчення реформи децентралізації відкриє можливість кожній громаді стати сильнішою, успішнішою та заможнішою, що дасть серйозний поштовх до розвитку всієї України.

Пояснювальна записка

до проєкту рішення щодо додаткових джерел наповнення бюджетів громад

На сьогоднішній день місцеве самоврядування має можливість вирішувати більшість проблем місцевого значення без втручання влади району, області, чи чиновників із Києва.

Однак разом із великою відповідальністю, яка лягла на місцеву владу, так само виникає питання про належні фінансові повноваження місцевої влади.

На старті реформи децентралізації у 2014 році сукупний обсяг власних доходів місцевих бюджетів становив близько 80 млрд грн, а за прогнозами у 2021 році він буде на рівні 350 млрд грн. За останні 8 років обсяги державної підтримки розвитку громад зросли з 500 млн грн до 21 млрд грн у 2021 році – майже у 40 разів.

Стабільні власні надходження до бюджету дозволять громадам будувати довгострокові плани й реалізовувати масштабні проєкти. Тому наша команда на чолі з Президентом постійно працює над створенням додаткових джерел наповнення місцевих бюджетів. А саме:

✓ Гроші від приватизації

Політична Партія «СЛУГА НАРОДУ» працює над законопроектом (№4575), який передбачає спрямування 10% коштів від малої приватизації в бюджети громад.

Що стосується великої приватизації, то партія працює з Фондом держмайна над ідеєю впровадження місцевих інвестиційних радників. Відповідно, не лише голова громади зможе залучати інвесторів, а й відповідний спеціаліст. Таким чином навіть у маленьких громадах інвестиційні радники працюватимуть над наповненням бюджету.

Крім того, Політична Партія «СЛУГА НАРОДУ» закликає керівництво громад активніше працювати з інвесторами під час продажу великих державних об'єктів. Громади можуть разом із Фондом держмайна відпрацювати інвестиційні умови, щоб вирішити певні свої проблеми – добудова школи, дороги, медзакладу тощо.

✓ Справедливий розподіл ПДФО

Наразі в Україні підприємства сплачують податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) не за адресою виробничих потужностей, а в населений пункт, де зареєстровані. Таким чином, податки переважно йдуть у казну великих міст, а місцеві громади недоотримують значні кошти. Тобто, одна громада, на території якої розміщене виробництво, отримує збитки, у вигляді амортизації інфраструктури та екологічного забруднення, а інша, там де підприємство зареєстроване, лише вигоди. Це не справедливо й потребує врегулювання на законодавчому рівні.

«Слуга Народу» пропонує змінити такий підхід і запровадити нову формулу сплати ПДФО.

✓ Адміністрування податку на нерухомість

Партія «Слуга Народу» працює над тим, щоб передати громадам адміністрування податку на нерухомість. У Верховній Раді вже зареєстровані відповідні пропозиції.

При правильній реалізації це нововведення може дати колосальний поштовх розвитку громад. У більшості розвинених країн податок на нерухомість є важливою складовою надходжень як на місцевому рівні, так і в державі загалом.

Адмініструвати податок на нерухомість на місцевому рівні значно простіше, бо саме ОТГ має всі дані про місцеву нерухомість, що підвищує ефективність оподаткування.

За даними Міністерства фінансів, уже зараз ті громади, які встановлюють ставки податку на нерухоме майно й адмініструють його, щороку збільшують надходження від нього на 17%.

Після запровадження таких змін функція держави буде зводитися до контролю дотримання закону та забезпечення справедливого суду в разі потреби.

✓ Прозоре адміністрування тютюнового акцизу

Партія «Слуга Народу» пропонує вдосконалити механізм зарахування акцизу на тютюнові вироби до бюджетів громад.

Так, у нашому законопроекті №5719 пропонується зобов'язати Державну податкову службу щомісячно розраховувати частки для зарахування до відповідного місцевого бюджету акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів на основі даних реєстраторів розрахункових операцій. Також у документі пропонується зобов'язати Казначейство зарахувати акцизний податок із роздрібного продажу тютюнових виробів до відповідних місцевих бюджетів пропорційно до часток в автоматичному режимі.

Ми розраховуємо, що механізм зарахування тютюнового акцизного податку стане більш прозорим, тож зросте кількість надходжень до бюджетів громад.

Ми наполягаємо на тому, що вилучення з місцевих бюджетів акцизу на тютюнові вироби не буде, про що неодноразово заявляли політичні опоненти.

✓ Ефективне адміністрування місцевих податків

Наразі в Україні місцеві податки адмініструє Державна фіскальна служба. Вона не особливо зацікавлена в місцевих податках, бо для неї пріоритетом є ПДВ. Місцеві громади встановлюють ставки, але немає належного контролю за виконанням.

Тому партія «Слуга Народу» виступає з пропозицією передати адміністрування на місця, бо громади будуть зацікавлені у сплаті податків, а це збільшить надходження до місцевих бюджетів. Відповідно, зменшиться частка тих, хто працює нелегально.

Ухвалення зазначених вище законопроектів надасть громадам можливість більш ефективно працювати на благо мешканців та громади в цілому.